Ч. 74 Пятниця 3 (15) цьвітня 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостavах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Др. Ебенгох і др. Енґель о ситуациї політичній. — Не обійдесь без американьско-іспаньскої війни.)

Звістний проводир німецкої католицкої партиї людової в горішній Австриї, др. Ебенгох, оголосив в Linz. Volksbl. статию, в котрій говорить о ситуациї політичній. Він укладає з дотеперішного ряду засідань Ради державної біляне, обчисляє єго активи і пасиви та приходить до того переконаня, що пасиви все ще перевисшають активи, але положенє не єсть ще таке, щоби вже теперішна Рада державна мусїла оголошувати конкурс; навіть не треба єго оголошувати, бо економічна нужда, що ширить ся що раз більше, вимагає порядної економічної діяльности. Буде розходити ся о то, щоби збільшити і скріпити активи, а що раз більше усувати пасиви. В тій справі припадає головна роля католицкій партиї людовій. Що она зрозуміла свою задачу, доказом послїдна бесїда бар. Діпавлього. Зі статиї дра Ебенгоха виходить, що клерикальна партия людова солїдаризує ся зовсім з послїдною бесїдою бар. Діпавлього та хоче єго і дальше мати своїм проводирем, а відтак, що партия та думає і дальше поступати солїдарно з парляментарною більшостию а супротив своїх давних союзників (німецких партий) хоче бути справедливою, та яко одинока німецка партия в більшости парляментарній хоче ділати успокоюючо і примирительно межи більшостию а німецкою опозициєю.

Предсїдатель молодоческого клюбу др. Енґель обговорював в понедїлок на зборах виборців в Бенешові ситуацию полїтичну і сказав, що уважає єї за дуже критичну. На єго погляд мусить незадовго настати рішенє більшої ваги, щоби раз зробити конець радикальній аґітациї німецкій і дати можність рівноуправнення всїх народностий не виключаючи і німецкої. На жаль Нїмцї боять ся виступити проти заяви шенерерівців о меншій вартости Славян а наслїдком того глядять Нїмцї на Славян не зі становиска права але сили. Дальше сказав др. Енґель, що Молодочехи готові голосувати за провізориєю угодовою з Угорщиною а що-до міністра дра Кайцля заявив, що коли би Молодочехи перейшли до опозициї, то він готов би витягнути з того консеквенциї.

З Мадриду доносять, що посланиє Мек Кінлія зробило в урядових кругах зле враженє. Урядові круги зазначують, що то противить ся праву народів, щоби якась держава мішала ся до внутрішних справ другої. Іспанія дійшла вже до границь уступок і на діла Америки відповість ділами. Супротив загроженя інтервенциєю мусить Іспанія дальше зброїти ся а декрет в справі народної субскрипциї на збільшенє фльоти буде безпроволочно предложений королевій до підпису.

З Вашінґтону знов доносять, що на вчерашнім засїданю сенату предложено справозданє більшости комісиї для справ заграничних, в котрім каже ся, що позаяк не можна вже довше стерпіти положеня на Кубі, ухвалює ся, що жителї Куби суть правно свобідні і независимі. Ся ухвала обовязує Сполучені Держави і правительство Сполучених Держав взиває іспаньске правительство, щоби оно сейчас залишило свою верховну власть і своє правлїнє на Кубі та безпроволочно відкликало з острова своє войско сухопутне і морске. Президента уповажняє ся, щоби він до переведеня сеї резолюциї ужив цїлої збройної сили Сполучених Держав на так довго, доки то буде уважати за відповідне.

Меншість комісиї для справ заграничних ухвалила подібну резолюцию з тим лиш додатком, щоби провізоричне правительство повстанців на Кубі признати законним. Справозданє більшости комісиї палати послів висказує такі самі гадки як і справозданє більшости комісиї сенату, а справозданє меньшости промавляє за тим, щоби признати независимість републики на Кубі, котру Сполучені Держави повинні підперти своєю армією і маринаркою.

Новинки.

Львів дня 14-го цьвітня 1898.

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Лев Пініньский приймав вчера перед полуднем Є. Е. п. Маршалка краєвого гр. Стан. Баденїого разом з членами Виділу краєвого. Відтак приймав Є. Е. п. Намістник депутацию кредитового товариства земского, котра явила ся під проводом презеса дра Країньского.

— **Є. Е кн. Евст. Санґушко** виїхав вчера разом з женою зі Львова до Гумниск. На зелїзничім двірци працали князя представителї властий, урядники Намістництва і кружок знакомих.

— **Презента.** Ц. к. Намістництво надало презенту на парохію цїсарского надана в Акрешорах, станиславівскої епархії о. Ом. Ковальскому, дотеперішному адміністраторови тої парохії.

— **З Судової Вишні** пишуть: Дня 12-го цьвітня с. р. поблагословив парох о. В. Кондрац-

---

16)

Мамин син.

(Повість з німецкого — Артура Цаппа.)

(Дальше).

В комнатї панувала прикра, прогноблююча тишина, аж з софи роздало ся глухе парікане:

— На мої старі лїта мусїло щось такого стати ся! За цїле моє житє не мав я нічого з полїциєю до дїла, а тепер....

Отто відвернув ся нагле, немов би єго що вкололо і поглянув поблїдлий і наполоханий на вітця.

— Чейже они не гадають, що може ти....

— Ет! Якже мушу заплатити. До полїциї доніс я лиш о всім.

— Що? Ви вже донесли? — спитав Отто якимсь придавленим голосом.

— Певне що доніс — відповів старий, все ще понуро дивлячись перед себе.

— Але то.... то зробить розголос, якже то прикро. Кілько то неприємностий, переслухань! Ми всї будемо мусїли складати зізнаня. Ах, якаж погана річ!

Отто зворушений заходив по комнатї, між тим як старий Кестер лиш здвигав раменами.

— Я.... я на вашім місци — говорив знов Отто — я був би цїлу річ залагодив в тайнї.

Старий злісно засьміяв ся.

— В тайнї! Так! Дам себе спокійно обкрадати і навіть пари з уст не пущу....

— Алеж з того й так нічого не вийде.

— Нічого? Чому нічого? Они єго вже вхоплять.

— Кого?

— Ну, того лайдака, злодія.

Колиб старий Кестер не був сам такий розворушений, то булоби єму мусїло впасти в око, як Отто здрігнув ся при тім слові і як єго блїде лице аж почорпїло. Не дивлячись на вітця, процідив він з трудом крізь зуби:

— Чи — чи вже мають на кого підозрінє?

— Кажуть, що то мусїв бути якийсь домашний злодій.

— Домашний злодій? Не може бути! До вас же ніхто не приходить.

— Я то їм також казав і казав, що в полудне не було тут взагалї нікого, крім Кароля.

— Кароль того не зробив! — крикнув Отто з якимсь так дивним поспіхом і жаром, що старий Кестер аж поглянув на него здивований.

— Очевидно що нї — відповів він і притакнув синови головою, немов би єго хвалив. що боронить брата — о тім нема що й говорити.

Знов минула хвиля. Отто став знов проходжувати ся по комнатї. Вкінци задержав ся і відозвав ся до вітця:

— Знаєте, тату, що я гадаю?

— Ну?

— То мусїв бути хтось чужий, якийсь жебрак, що закрав ся сюди як ви спали.

— От дурниці! Та якже би він сюди дістав ся?.... Чужий, в білий день і аби єго ніхто не бачив!

Старий кинув ся знов на софу і глядів знов понуро перед себе. Але Оттоном заволодів якийсь дивний неспокій. Він переступав з ноги на ногу і відкашлював. Єго очи спочивали з якимсь вижиданем на лици матери, і раз здавало ся немов би хотів що промовити. В тім роздав ся знов голос старого, що все думав о своїм нещастю:

— Впрочім мати не спала і була би мусїла чути, коли би хто витрихом або як небудь инакше отвирав двері....

Нагле порушенє єго жінки перебило єго бесїду. Пані Кестерова, що сиділа вигідно оперта о поруче крісла, зірвала ся нараз як опарена і з розпуки сплеснула руками.

— Ах, Боже мій! — крпчала — Боже мій!

— Що такого? — спитав Кестер і наполоханий підвів ся.

— Ах, Боже мій! Не гнївай ся, тату! То я винна, я винна.

— Ти?

— Ах, Боже! В тім заколотї, я цїлком о тім не гадала. То я лишила... Боже!

Кестер і Отто дивили ся зацікавлені на побиваючу ся матір.

кий фундаменти під муровану церков дочерну сьв. Преображенія Христова в Судовій Вишни. При тім торжестві був бурмістр п. Торский, з секретарем п. В. Кисілевским, була інтелігенция місцева і численно зібрані міщани і селяни. Коштоpис будови обчислений на 10.000 зр. Храм Божий почато мурувати після плянів п. Василя Нагірного, і то без конкуренциї, з добровільних жертв парохіян судово вишеньских. Вправді узбирано добровільних жертв доперва 3.000 зр., а від Всч. Духовеньства всїх Епархій 300 зр., однак в Бозї надія, що розпочате діло увінчає ся добрим успіхом при добрій воли рускаго народу. По благословеню фундаментів о. парохом в содійствію о. А. Бованка, сотрудника парохіяльного, розпочато мурувати фундаменти в імя Боже!

— **Віче економічно-просьвітне**, устроєне філією „Просьвіти" в Золочеві дня 7-го цьвітня випало дуже сьвітло при участи над 100 членів, а звиж 150 участників. Реферати держали: о. Глодзиньский з Тернополя, В. Король зі Львова і о. К. Дудинкевич з Плугова. При сім розділено між членів насїнє вівса, ячменю, барабoль, кукурудзи, пашних бураків, моркви та ріпи. Розльосовано між членів 30 щеп, а між читальні „Просьвіти" огороднич і господарскі знаряди. Віче тревало від $10^1/_2$ до 5 по полудни.

— **Нещастна пригода на зелізници.** З Станиславова доносять: Іван Сас, 28-лїтний зелізничний слуга, замешкалий в Княгининї на Гірці, ідучи попри льокомотиву, що пересувала вози на стациї, дістав ся під колесо, котре зломило єму одну ногу і руку. Нещастний сконав в часї операциї в станиславівскім шпитали.

— **Спроневірене і крадіж на почті.** Дуже сьміло! крадежи допустила ся минувшого тиждня в Нижбірку під Гусятином тамошна почтмайстрова Лещакова. Она обдумала єї на великі розміри і хитро перевела свій намір. Єї чоловік був в Нижбірку учителем. Перед недавним часом постановили обоє покинути Нижбірок і виїхати до Америки. Аби роздобути гроші на дорогу, порозсилала Лещакова до ріжних свояків і знакомих в Галичинї пофальшовані грошеві пересказы, в загальній сумі на 10.000 зр. Відтак вибрала ся в дорогу по краю, аби повідбирати гроші, а зібравши їх кілька тисячів, утїкла з мужем за границю. Першого дня лат. Великодних сьвят одержала львівска дирекция почт телеграму з Нижбірка від замешкалого там другого учителя, що на тамошній почті імовірно допущено ся крадежи, бо почтарка виїхала разом з мужем до Бреми чи Гамбурга. Заряджено зараз слідство, котре й викрило крадіж. На телеграфічне повідомлене увязнено Лещаків в Бремі, як они вже сїдали на корабель. Найдено при них 4.500 марок. Лещаки признали ся до вини. В звязи з тим єсть справа арештованя в Тернополи одного возьного, що на переказ Лещакової побрав з почти 2.500 зр. Також в Збаражи арештовано кілька осіб. — В станиславівскім урядї почтовім викрито крадіж грошевих листів на суму около 10.000 зр. Арештовано двох возьних підозрілих о крадіж, що ночували в комнатї де була каса.

Штука, наука і література.

— **Літературно-наукового Вістника**, книжка IV-та за цьвітень с. р. містить в собі: „Нерогочий Грицько Кривий", волиньский образок з початку XVIII. віку, Мих. Грушевского; поезиї: „Якби я знав", Плятона Панченка і „На високій, на скелистій кручі", Богдана Лепкого; — два „Веселі оповіданя", Осипа Маковея: I. „Модний плуг" і II. „Зуб мамута" — продовжене історичної повісти Данила Мордовця: „Дві долї"; — „Мужик", оповідане Антона Чехова в перекладі М. Грушевскої (з передним словом М. Г-ого); — „Ноги в огні", поезия Фердинанда Маєра в перекладі Івана Франка; — початок повісти Марка Твайна: „Американьский претендент" в перекладі Івана Петрушевича; — „Сучасна Англія", нарис розвою єї політичного житя 1814—1896 рр. III. Сеньобоса в перекладі др. Ів. Франка; — „Новини нашої літератури", (Осипа Маковея, рецензия чотирох драматичних утворів: драми Грінченка; „Ясні Зорі", комедиї Грінченка: „Нахмарило", драми Наталки Полтавки: „Катерина Чайківна" і Гр. Цеглиньского комедия: „Торговля жемчугами"); — „З российскої України" Stectator-а; — „Із чужих літератур" (про Альфонса Доде і про 70-ті роковини уродженя Генрика Ібзена); — „Хроніка і бібліографія".

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 14 цьвітня. Зачувати, що міністерство фінансів в процесї зелізниці Львів-Чернівці-Ясси о належитости відкинуло в цілости просьбу товариства тої зелізниці, щоби в дорозї ласки опустило єму проценти проволоки і належитостий.

Вашінґтон 14 цьвітня. Бюро Райтера доносить, що резолюциї комисиї в сенатї будуть з малою зміною передані палатї послів а та їх одноголосно ухвалить. (Глади вісти політичні. — *Ред*). Проводирі консерватистів уважають війну в наслідок тих ухвал за неминучу.

Мадрид 14 цьвітня. Дон-Карльос оголосив манїфест взиваючи всїх своїх приклонників, щоби ішли на війну за Іспанію.

Вашінґтон 14 цьвітня. Палата послів ухвалила резолюцию більшости комисиї для справ заграничних 324 голосами против 20. Сенат відложив без рішеня справоздане більшости комисиї. Комисия промавляє за тим, щоби безпроволочно признати независимість Куби, установити независиме правительство на Кубі і щоби Сполучені Держави інтервенїювали в справі закінченя війни на Кубі. Справоздане кінчить ся словами: Коли Іспанія в акциї Сполучених Держав видить причину до війни, то американьский нарід, що уповає на справедливість тої акциї, прийме війну.

Переписка зі всїми і для всїх.

Дам. Мих. у Ваш.: На фундаменти під мурований будинок може бути однаково добрий як камінь так і цегла; головна річ в тім, який єсть камінь або цегла. Коли маєте до розпорядимости або камінь або цеглу, то хиба лиш будівничий може Вам сказати, що було би лїпше. Ми від себе можемо лиш то сказати: Камінь, котрий має домішку, не належачу, так сказати би, до єго натури, не добрий анї на фундаменти, анї на мури, бо легко приступний на вохкість; каміня, в котрім переважає краска брунатна, червона або зеленава, не добре уживати до будованя. Найлїпший до будованя єсть камінь вапняк, що має в собі кремінку, а не закрашений окиском зеліза на брунатно або червоно, але на ґрунтї вохкім і вапняк зовсім не придатний на фундаменти. Але так само і на цеглі треба знати ся, бо хоч она й називає ся цендрівка, не завсігди єсть добра; добра цендрівка повинна мати вишневу краску і бути так випалена, щоби аж покривала ся шкливом; тогди она добра і на фундаменти. Впрочім коли ґрунт дуже вогкий, то під фундаменти кладуть ще бетонову підставу і цементують їх або асфальтують і обкладають смоловою тектурою, такою, якої уживає ся до дахів і в той

— Що ти лишила? — спитав муж.

— Ах, двері від сїний отвором. Кароль був вже в сїнях, як я вийшла з комнати і казав, що двері не були замкнені.

Кестер схопив ся на ноги, єго утома і обезсилене перемінили ся в одній хвили на горячковий неспокій. Очи горіли гнївом, лице пашіло огнем.

— Що? — крикнув люто — ти, ти лишила отворені двері, двері від сїний? І кождий, хто лиш хотїв, міг собі безпечно увійти! А в кухни висїла моя торба з грішми і злодій потребував лиш руку витягнути по них! Жінко, жінко!

Він прискочив до неї і перший раз від часу як побрали ся підоймив той сильний чоловік руку на свою слабу жінку. Він вхопив єї за рамя і почав з цілої сили трясти. Але в тій самій хвили почув, що й єго вхоплено за рамя. То Отто стояв коло него, єго лице було бліде як труп а черти єго судорожно викривили ся.

— Тату... я... я...

Голос єго був хрипливий, немов би єму не ставало воздуха.

Кестер схаменув ся. Він непевним кроком відступив ся до софи і тяжко опустив ся на ній. Так сидїв там похилений, звісивши голову на груди і притиснувши оба кулаки до чола.

— Я сам винен — говорив до себе — я сам. Чому я не взяв торби з собою до комнати!

Пані Кестерова прибита і ослаблена упала знов на своє крісло і закрила запаскою заплакане лице. Отто приступив знов до вікна і притиснув горяче чоло до холодної шиби.

XIV.

Отто ходив як в горячці. Не сьмів нікому в лице глянути. З Марквальдом і Маттенфельдом перестав приставати. Цілий свій вільний час перебував в мешканю родичів. Не їв і не спав. Цілими ночами ходив неспокійно по своїй комнаті.

— Іспит, мамо, іспит — відповідав, коли єго мати випитувала.

Присутність других людий дразнила єго. Єму здавало ся, що очи всїх їх дивлять ся на него з підозрінєм, а гадка, що єго вину можна вичитати з лиця, справляла єму найбільші муки. До того майже всї розмови в родині обертали ся коло тої крадежи. Кожде слово було для него ударом в лице і єго страшенно мучило удавати на вні спокій і рівнодушність, між тим як в нїм бушував як найбільший неспокій. Як не міг довше видержати, зривав ся.

— Мушу учити ся!

І з тими словами утїкав до своєї комнатки і там запирав ся. Аж тут вільний від удаваня, сидїв з лицем в руках і стогнав та нарікав. Ах, як він жалував свого поступку, як проклинав єго! І як то могло стати ся? Чи він стратив був власть над собою?

Коли напад того жалю, тої розпуки, того гнїву на себе самого доходив до крайности, зривав ся, отвирав вікно і виставляв свою розпалену голову на сьвіжий воздух. Коли трохи успокоїв ся, вертав назад до комнати, аби дальше думати о своїй біді. Нещастний поступок був вже зроблений і всїй жаль та розпука не могли єго вже вернути. Єму не лишало ся нїчого иншого як ждати наслїдків і погодити ся з тим що буде. На щастє нїхто не потерпить від того. Після всякої імовірности скінчить ся полициийне слїдство на нїчім і за кілька тиждних забуде ся ціла історія. Єго обовязком, єго сьвятим обовязком буде дати родичам відшкодоване за їх матеріяльну шкоду і спокутувати свою вину взірцевим і як найобачнїйшим житєм.

Коли погадав собі на давні веселі забави в кругу своїх товаришів, брала єго гидь перед ними і він находив правдиве вдоволене в тім, що вів здержливе житє. Не позваляв собі найменшої приємности, десятимарківок, що єму мати знов деколи давала, не приймав, а навіть віддавав більшу половину гроший, які давав єму отець на звичайні видатки.

Мимо того здержливого житя, яке він тепер вів, не допровадив до того, щоби систематично учити ся. Він вправді сидїв кождого дня по кілька годин в своїй комнатї, аби учити ся, але в тій самотї було для него неможливо зайняти ся своїм висшим предметом. Заєдно обертали ся єго гадки довкола того, що єго у нутрі непокоїло і букви в розложеній перед ним книжці скакали і танцювали перед єго очима та складали ся на одно слово, від котрого зимний піт виступав на єго чоло: Злодій, злодій, злодій!

А коли він відтак зітхаючи зривав ся і кидав ся на своє ліжко та ховав горячу голову в подушки, аби нїчого не бачити і не чути, то єго розбуджена уява малювала єму найстрашнїйші образи! Він бачив як єго відкривають, доказують єму вину, засуджують на ганьблячу кару, як ним всї погорджують, близькі і далекі.

Найбільше мучили єго вечери і ночи. За дня звичайно мав більше розваги. Він бачив, що нїкому й на гадку не приходило підозрівати єго в чім небудь. Але вечером, коли сидїв сам при своїй лямпі, навідували єго томлячі

спосіб забезпечує ся мури від вохкости. — **Учитель п. Чернелиця:** 1) Запитайте карткою кореспонденцийною в книгарни: A. Pichler's Wittwe u. Sohn, Buchhandlung u. Lehrmittel-Anstalt Wien V. Margaretenplatz 2, а скажуть Вам. Ми не знаємо. — 2) Деревляну прасу і гибель до обтинаня книжок, а також валки до мармурованя берегів книжки та прочі знаряди можете дістати лиш у Відни. — 3) До позолочуваня хребтів в книжках і робленя позолочуваних і не позолочуваних витисків на оправі, треба мати машину, котра коштує кілька тисячів зр. а до неї і всілякі металеві моделї до витисків. Машина єсть так зроблена, що єї огріває ся ґазовою поломінию. Металевий модель до витиску вкладає ся в машину а відтак під него вкладає ся приладжені відповідно окладинки і витискає ся машиною. Позолочувані витиски роблять ся так: Насамперед єсть білий порошок, котрий в огрітій машині під натиском набирає липкости. Тим порошком намащує ся окладинки і ту часть, що призначена на гребет, а на то кладе ся позлітку а відтак всуває ся під модель в машині. Де модель притисне позлітку, там она прилипне і лишить ся; все инше стирає ся чистою ватою і так має ся позолочені витиски па окладинці. Аж по сїй роботі зшиту книжку оправляє ся в окладинки. Поменші золоті витиски, як н. пр. золоту лінїйку на хребтї, титул книжки, число тому або рік, можна робити і ручною роботою, але до того треба мати відповідні стампілїї, котрими, огрівши їх, робить ся витиски подібно як сказано повисше. — **Ю. Менд в Кон.:** На гублене миший придумано всїлякі способи, а між ними отсей, котрий Вам тут подаємо: Купує ся в аптиці італїяньску морску цибулю або луківку (Radix або bulbus scillae maritimae, єсть то луківка, подібна до нашої дволистої, що цвите тепер синенько декуди по гаях, але має далеко більшу і острійшу цибулю, завбільшки доброго кулака), крає ся єї на дрібні кусні і варить ся добре, а відтак тою водою замішує ся густе тїсто з житної або пшеничної муки і робить ся малі галушки, котрі відтак підкидає ся в мишачі нори. Миши їдять охотно ті галушки а відтак гинуть від них. Про инші способи буде в слїдуючих „Добрих радах". — **Читальня Г. В. І:** Насамперед відповідь а відтак балакане, але не на вітер, лиш на науку: 1) В припи[с]ах до закона заробкового (розпорядженє міністра скарбу з 28 січня 1897) Арт. 4, точка 7, сказано: Від загального податку заробкового суть звільнені: Взагалї бічні занятя, коли дохід з них не переходить 50 зр. річно і коли не належить їх може уважати частию правильного більше розширеного промислу. (Отже не 70 зр., як каже Ваш п. реєнтий). Під доходом треба розуміти не гуртівний прихід, лиш чистий дохід. А то значить: господар може н. пр. зимою займати ся і шевством (бічне занятє), але скоро він почислить собі свої видатки (на шкіру, дратву, кілки і т. п.) а покаже ся, що єго чистий дохід річно не переступив 50 зр., то він не буде платити податку. — 2) Ваш широчезний лист і висказані в нїм гадки зробили на нас дивне вражінє, так, що хочемо тут про него дещо сказати, але Ви знов не гнївайте ся, коли би наш здогад був неоправданий; впрочім сказали Ви нам дещо, то позвольте, щоби й ми Вам сказали. Насамперед кажете, що Ви селянин і Ваша рука за тяжка до писаня, а ми з письма видимо, що Ви умієте добре і легко писати лиш як би умисно силували ся змінити своє письмо і надати єму вид почерку хлїборобскої руки. Як би так дійстно було, то пощо така робота і таке говоренє? Чи може боїте ся, що ми будемо слїдити за Вами та Вас позивати, чи що? Пишіть здорові що хочете, папір все видержить, а ми прочитаємо і хиба лиш своє собі подумаємо. А дальше: Ви ставите і на листї і на куверті число (9); ну, видко, що Ви хиба якийсь такий селянин, що веде широку переписку, та й контролюєте єї, як би який пан-отець, учитель або писар громадский. А може Ви забули ся, що у Вас тяжка рука від працї? Ба ще й в словах стараєте ся нїби то наслїдувати селян та пишете н. пр. „Редахтор". Ми маємо дуже богато листів від справдїшних селян, але всї они чомусь як-раз пишуть „редактор" — анї один ще доси за 8 лїт нашого редакторства не написав до нас „редахтор". Але що більше: наш селянин знає лиш „коршму" а Ви згадуєте і про „кнайпу", видко, що Ви якийсь такий селянин, що знає вже й кнайпу, як той, що сував ся по них в містї. Ну, се все здогади і коли хибні, то тим лїпше, а Ви вибачте, так як і ми вибачаємо за Ваш здогад, коли пишете: ...„повідають, що Ви наймаєте ся за платню, пишете і наш нарід дурите; але ми тому не віримо, бо уважаємо вашу ґазету за вельми пожиточну" і т. д. Отсї слова як-раз найбільше переконують нас, що Ви не селянин, а скорше якийсь т. зв. інтелїґент, що лизнув чогось трохи і єму здає ся, що він поїв вже всї розуми та хитромудро підшиває ся нїби то під невченого селянина, котрого все ще уважає за простака і за неспосібного наговорити комусь нїби то в своїй простотї нечемности. Ми знаємо наших селян дуже добре і будьте певні, що селянин має на стілько здорового, хоч і невченого розуму і тілько природної чемности та пошановку для себе і для другого, що не скаже і не напише того, в що сам невірить. Так роблять лиш дуже часто ті премудрі „інтелїґенти", що то уважають за великий дотеп, коли ухитрившись хотять комусь, як то їм здає ся, допечи. Селяни бувають під сим взглядом і честнїйші і розумнїйші а длятого і чемнїйші. Впрочім як гадаєте, котра ґазета пише ся без платнї? А чи Ви знаєте, котра Вас не дурить? Скоро Вам якась припаде до смаку, то Ви будете казати, що она пише сьвяту правду, хоч би она Вас і за кождим словом дурила. На тім треба добре розуміти ся а до того треба науки, і то великої, щоби на тім розуміти ся, бо кожда ґазета пише так, як она то уважає за добре, а що для когось може бути добрим, для другого може бути „дуренєм". Задля того, видите, треба читати і полїтичні вісти, а не казати, що „то нас не студить нї гріє". З полїтичних вістий довідуєте ся, що де в сьвітї і як діє ся, а з того виробляєте собі поволи і свій власний суд. Полїтики не пише ся, лиш вісти про полїтику а полїтика робить ся; з вістий полїтичних довідуєте ся лиш, як полїтика робить ся, а з того виробляєте собі суд, чи она робить ся добре, чи зле, значить ся чи так, як би Ви і ми хотїли, чи инакше. Длятого кожда ґазета повинна на то уважати, щоби подавати полїтичні вісти як найточнїйші і як найбільше згідні з правдою. О то і ми стараємо ся; о тім можете бути переконані. Котра ґазета того не робить, котра перекручує вісти, не подає їх вірно з правдою, тота дурить. Годї, щоби якась ґазета все як найскорше подавала, бо не все можна мати зараз, та й ґазета не прийде може на час; але мимо того не вадить прочитати дещо, хоч би оно і за пізно прийшло. Суть люди, котрі слїдять за подіями полїтичними і ті як-раз складають ґазети по кілька чисел і читають н. пр. аж з цїлого тиждня, бо тогди мають докладнїйший образ, як якась справа за цїлий тиждень розвинула ся. Так роблять дуже часто особливо ті люди, для котрих н. пр. робота в господарстві важнїйша, як само лиш заспокоєнє цікавости, а котрі все-таки уважають за потрібне знати і то що робить ся в полїтиці. — Отсе уважали ми за потрібне відповісти Вам на Ваше письмо; де що иншого, що Ви ще порушили — се пуста річ, шкода часу і паперу; (то ще хиба скажемо, що четверта сторона ґазети (анонси) віднаймає ся як і в кождій иншій ґазетї та становить окремий дохід ґазети, а чи той хто віднаймає, містить один анонс, чи два або сто — то вже єго річ а не редакциї). За здогади маєте здогади і за них не гнївайте ся. — (Дальші відповіди пізнїйше).

☞ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

страхи. Він не міг не затремтїти зі страху, коли лиш скрипнули двері, а як одного вечера відозвав ся вже пізно дзвінок в сїнях, то він затревожений аж зірвав ся з свого крісла. Чи який припадок виявив єго вину і полїция приходить брати єго?

День перед устним асесорским іспитом візвано єго до полїциї. Родичів переслухано перед ним. Він подав слїдчому судиї, що єго переслухував, свою гадку о крадежи, так як то вже сказав батькови. Мати забула замкнути двері і якийсь жебрак мусїв неспостережено увійти до хати, скористав з нагоди і украв гроші.

Урядник лиш усьміхнув ся і заявив:

— Ваш здогад, пане референдар, був би найпростїйший і може найімовірнїйший, коли-б не одна маленька обставина. Жебрак або звичайний злодїй не тратив би на то часу, аби аж переглядати торбу та й не був би такий скромний, щоби вдоволити ся половиною гроший. Він був би просто забрав торбу так як висїла і був би утїк.

Здивований Отто лиш видивив ся на урядника. О тім він не подумав. Ах, який же з него дурак! Таж то мусїло скорше чи пізнїйше навести на єго слїд. Він не міг нї слова сказати на то, що говорив судия. Він чув, як вся кров ударила єму в лице і мусїв всї свої сили зібрати, аби не упасти перед ним і не признати ся. Вкінци, побороючи себе самого спитав судию:

— То в такім случаю, хто то міг зробити?

Урядник стиснув рамена і відповів:

— Імовірно викриє то слїдство. Справа на кождий спосіб не легка. Я, пане референдар, попросив вас сюди, аби завдати вам кілька питань що до вашого брата. — Він вам двоюродний брат, правда?

— Так.

— Як ви з ним жиєте? Добре, чи зле?

Отто почервонїв. Надумавшись хвильку відповів:

— Взагалї ми все добре жили з собою. Часами приходило між нами до малих спорів, як звичайно між братьми. Але вина лежала звичайно по моїй сторонї. Брат дуже згідливий і з кождого взгляду добрий чоловік.

Судия видивив ся трохи здивовано на Оттона.

— Чи ви знаєте що о грошевих клопотах — питав судия дальше — в яких ваш брат тепер має находити ся.

— Нї, нїчого.

— Цїлком нїчого, пане референдар?

Голос питаючого був надто різкий. Оттонови ударила кров до голови.

— Нїчого певного о тім не знаю — відповів поволи і вагуючись. — Пригадую собі лише, що перед кількома днями була о тім бесїда. Брат мав просити вітця о гроші, що їх потребував до свого інтересу.

— Так. То було день перед крадежию. Ваш отець відмовив єму рішучо. З тої причини прийшло навіть до суперечки між вашими родичами і братом. Знаєте кілько хотїв брат від вітця.

— Здаєть ся три тисячі марок.

— Він жадав три до чотири тисячі марок — поправив урядник.

Отто чув, як зимний піт виступає на него. Що то мало значити? Чи справдї підозрівано Кароля? Але урядник не дав єму довго надумувати ся над тим страшним припущенєм.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає Адам Кюхо[...]ский

Поручає ся

торговлю вин **ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.** 4

Товариство взаімних обезпечень

„Днїстер“

у Львові, Ринок ч. 10 (дім „Просьвіти“).

перше і одиноке руске товариство асекурацийне **(припоручене** Всечестному Духовеньству і всім вірним Впреосьв. Митроп. і Преосьв. Еп. **Ординаринтами** всїх **трех епархій),** обезпечає будинки, уряджене домашне, скот, господарскі знаряди, збіже в зернї і соломі, сїно в стогах і будинках **против шкід пожарних.**

„Днїстер“ вступив в 6-ий рік своеї діяльности з днем 31-го ґрудня 1897.

Стан фондів:

Фонд резервовий	73.874 зр. 47 кр.	176.143 зр. 87 кр.
Резерва премій	52.269 зр. 40 кр.	
Фонд основний	50.000 зр. — кр.	

Виплачені шкоди до кінця 1897 р. 430.100 зр. 42 кр.

Шкоди ліквідують ся **безпроволочно.** **Полїси** „Днїстра“ принимає **Банк краєвий** при позичках гіпотечних.

Інформациї удїляє Дир. листовно

На жите можна обезпечати ся через „Днїстер“ в товаристві взаімних обезпечень в Кракові в як **найкористнїйших** комбінациях.

Товариство взаімного кредиту „Днїстер“ стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою, удїляє **позички** за оплатою $6^1/_2\%$ за інтабуляциєю або порукою двох відповідних ручителїв і приймає **вкладки** до опроцентованя по $4^1/_2\%$.

Зголошеня о удїленє аґенциї в охрестностях де **нема** близько аґенциї „Днїстра“, **приймають ся.** 12

ОГОЛОШЕНЄ.

Дня **25-го цьвітня** о годинї 4-ій по полудни, відбуде ся ліцитация на предприемство будови нового дому приходского в Струтинї вижнім почта Долина. Рефлектуючі могуть переглянути плян в канцеляриї уряду приходского. 24

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) до „Газети Львівскої“, „Народної Часописи“, і всїх инших часописий принимає виключно ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимає також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

Для Львова і Галичини

головний склад і експедиция

WARSZ. TYGODNIKA ILLUSTR.

находить ся

у Львові, в пасажу Гавсмана ч. 9.

Аґенция дневників і оголошень

принимає також

пренумерату і оголошеня до Warszawsk-ого Tygodnik-a Illustr.

Ново отворена

Аґенция дневників і оголошень

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9.

принимає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах ориґінальних.

ПОРТРЕТ Є. Сьвят.

ПАПИ ЛЬВА XIII.

виконаний після ориґіналу Генїюша, находячого ся в Ватиканьскій ґалериї

в кільканайцяти красках

(величина 38/51 цнтм.)

Цїна знижена 60 кр. (давнїйше 3 зр.)

в красних рамах 3 зр. в. а. разом з опакованєм

Замовленя принимає: **Аґенция дневників Пасаж Гавсмана ч. 9.**

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.